

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลลำเพี้ยก

ที่ นม ๘๒๒๐๑. วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการโครงการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครปศุสัตว์

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำเพี้ยก

ตามที่ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครปศุสัตว์ ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยมีการดำเนินการร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอครบุรี มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๒๖ ราย และมีการรายงานตามตัวชี้วัดต่าง ๆ โดยมีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ได้ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า
๒. อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครปศุสัตว์ในพื้นที่โดยปศุสัตว์อำเภอครบุรี
๓. ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่หมู่บ้าน ในสุนัขและแมวที่ขึ้นทะเบียนไว้ โดยสัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมาย
๔. รายงานผลการดำเนินงาน

เนื้อหาในการอบรม ประกอบด้วย

บรรยาย/ชมวีดิทัศน์ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการควบคุม ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เผยสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ปี ๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ พบผู้เสียชีวิต ๒ ราย เหตุเพราะไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรค
- จากข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวัง โรคพิษสุนัขบ้า (Thai rabies.net) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เขตสุขภาพที่ ๙ พบจำนวนสัตว์ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน ๑๔ ตัวอย่าง โดยพบที่ จ.บุรีรัมย์ ๘ ตัวอย่าง จ.สุรินทร์ ๖ ตัวอย่าง พบ ผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น ๑๐๐ ราย โดยพบที่ จ. สุรินทร์ ๖๗ ราย จ.บุรีรัมย์ ๓๓ ราย และผู้สัมผัสโรคทุกรายนั้น ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าครบทุกคนแล้ว

บรรยาย บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครปศุสัตว์ โดย วิทยากรจาก สำนักงานปศุสัตว์อำเภอศรีนครบุรี

- การเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ และฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์
- ประสานงานระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ให้คำแนะนำในการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร เพื่อนบ้าน รวมถึงให้คำแนะนำรักษาพยาบาลสัตว์ในเบื้องต้น
- ช่วยประชาสัมพันธ์และร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ ในการบริการด้านการป้องกันโรคและเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ เช่น บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้เพื่อนบ้านภายในหมู่บ้านและใกล้เคียง

ความรู้เรื่องพิษสุนัขบ้า การสังเกตอาการป่วย การแจ้งพบสัตว์ต้องสงสัย การเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

การประเมิน

๑. สัตว์เลี้ยงมีอุปนิสัยแตกต่างไปจากเดิม จากที่เคยเล่นคลุกคลีกับเจ้าของ อาจจะค่อยๆ แยกตัวออกไป

๒. ขี้หวัดหวิด หรือตื่นกลัวกับเจ้าของ หรือผู้คนที่เข้ามาใกล้ชิด จากที่เคยคุ้นชินกับมนุษย์

๓. กัดสิ่งแปลกปลอมต่างๆ อย่างรุนแรง

๔. วิ่งไปเรื่อยๆ อย่างไม่รู้จุดหมาย

๕. แสดงอาการดุร้าย กัด เหว้า ไม่เลือกหน้า

๖. หากจับใส่กรง จะกัดกรงจนปากเป็นแผล มีฟันหัก เลือดไหล แต่ไม่แสดงอาการเจ็บปวด

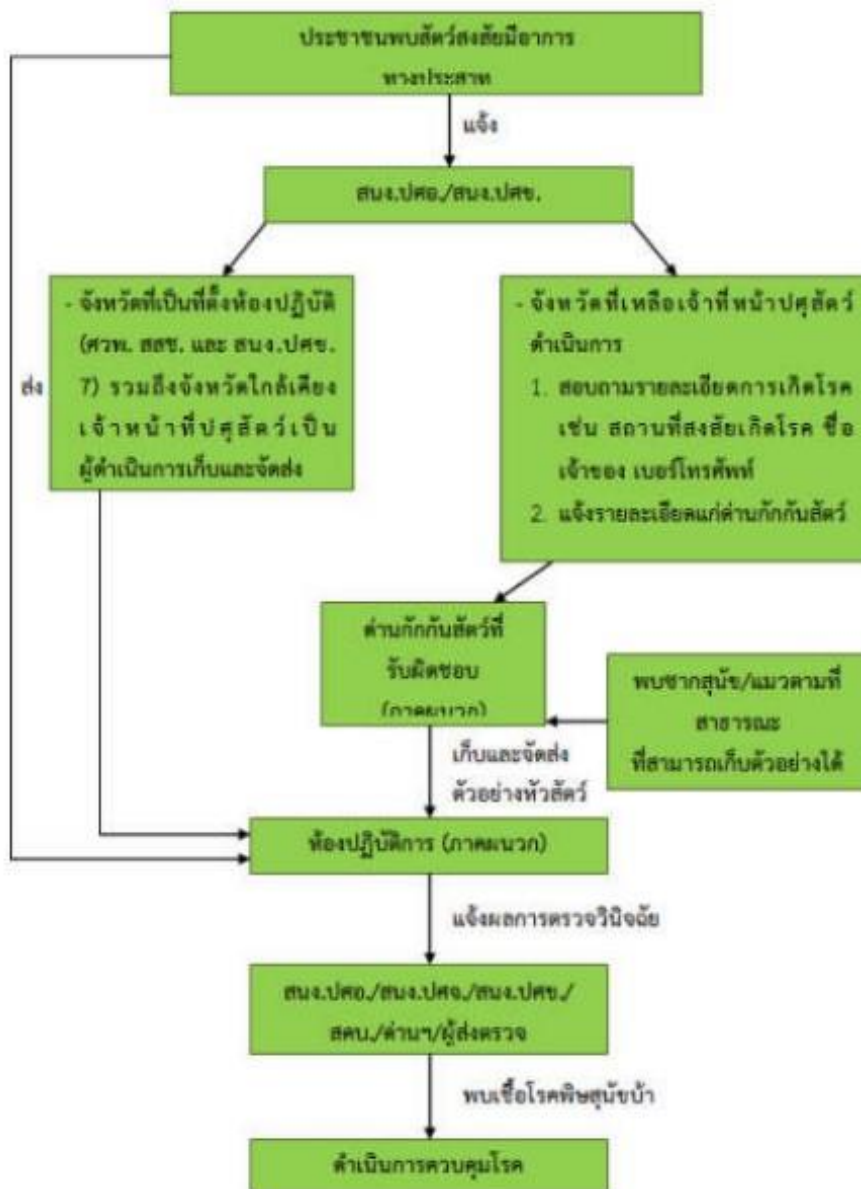
๗. เสียงเห่าหอนผิดปกติ เนื่องจากกล้ามเนื้อกล่องเสียงเป็นอัมพาต

๘. ลื่นห้อย น้ำลายไหล เพราะกล้ามเนื้อที่ควบคุมการเคี้ยว หรือกลืนเป็นอัมพาต

๙. สัตว์เลี้ยงทำท่าทางเหมือนพยายามจะขย้อน หรืออาเจียน คล้ายกับมีสิ่งแปลกปลอมติดคอ

การเก็บตัวอย่างส่งตรวจการประเมิน

- ประชาชนแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเมื่อพบสุนัขที่สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า
- เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์สอบถามอาการ และถามรายละเอียดต่างๆ พร้อมดำเนินการเก็บและส่งตัวอย่างหรือแจ้งเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบ (ภาคผนวก)
- กรณีเจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ประสานข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ตามแบบฟอร์มรับตัวอย่างตรวจของห้องปฏิบัติการ (ภาคผนวก หรือให้ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่เว็บไซต์ของห้องปฏิบัติการที่จะนำตัวอย่างส่ง)

การควบคุมคุณภาพวัคซีน การขนส่งและการจัดเก็บวัคซีน เทคนิคการจับสัตว์หรือการทำหมันสัตว์ โดย วิทยากรจาก สำนักงานปศุสัตว์อำเภอครบุรี

วัคซีนไวต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ ทำให้เสื่อมคุณภาพได้ง่าย จึงต้องมีระบบที่ถูกออกแบบให้วัคซีนอยู่ในอุณหภูมิที่ถูกต้องเหมาะสมตลอดเวลา ทั้งในขณะจัดเก็บและขนส่งวัคซีน ตั้งแต่ผู้ผลิตวัคซีนจนถึงผู้รับบริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ซึ่งเรียกว่า ระบบลูกโซ่ความเย็น (Cold chain system)

ระบบลูกโซ่ความเย็น จึงมีความสำคัญด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

- วัคซีนเสื่อมสภาพได้ง่าย เมื่อเวลาผ่านไปความแรง (Potency) ของวัคซีนจะลดลง
- อุณหภูมิที่สูงขึ้นจะทำให้ความแรงของวัคซีนลดลงเร็วขึ้น
- วัคซีนบางชนิดจะสูญเสียความแรงทันที ถ้าอยู่ในอุณหภูมิที่ทำให้แข็งตัว (Freezing temperature)
- เมื่อวัคซีนเสื่อมสภาพ ผู้รับบริการไม่ได้รับการป้องกันโรค
- วัคซีนที่เสื่อมสภาพจากการแช่แข็ง (Freezing) ฉีดแล้วอาจเกิดเป็นไตแข็งบริเวณที่ฉีดได้

โดยสรุป การจัดเก็บและการขนส่งวัคซีนที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับบริการ ที่จะไม่ได้รับการป้องกันจากโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน และอาจเกิดอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (Adverse Event Following Immunization: AEFI) ได้ด้วย

กระติกวัคซีน (Vaccine carrier) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งหรือเก็บวัคซีนไว้ชั่วคราวเหมือนหีบเย็น แต่มีขนาดเล็กกว่า และเก็บความเย็นได้ไม่นานเท่าหีบเย็น ควรเก็บความเย็นได้นานอย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมงและควรมี Icepack ที่มีขนาดพอดีที่จะจัดเรียงลงในกระติกโดยไม่เคลื่อนไหวไปมา

ด้านหน้า

ด้านหลัง

การจัดเรียงวัคซีนลงในกระติกหรือหีบเย็น

- วาง Icepack ที่เริ่มละลายแล้ว (Conditioned icepack) ในด้านข้างทั้ง ๔ ด้านและด้านล่างในกรณีที่เป็นหีบเย็นหรือกระติกขนาดใหญ่
- ห่อวัคซีนแล้ววางไว้กลางกระติกและวาง Icepack บนห่อวัคซีนก่อนปิดฝาในกรณีที่เป็นหีบเย็นหรือกระติกขนาดใหญ่
- ปิดฝาให้สนิทและวางไว้ในที่ร่ม
- ถ้ามีแผ่นฟองน้ำ (foam pad) วางได้ฝาปิด จะช่วยกันความร้อนได้ และถ้ามีขวดวัคซีนที่เปิดใช้แล้วให้เสียบขวดวัคซีนไว้ที่แผ่นฟองน้ำ จะทำให้วัคซีนไม่ปนเปื้อนเมื่อวางแช่อยู่ในน้ำที่ละลายจาก Icepack บริเวณก้นกระติก ในกรณีที่แผ่นฟองน้ำชำรุด ให้ตัดฟองน้ำ/ โฟมใส่แทน

ใส่ Icepack ที่เริ่มละลายแล้ว (Conditioned Icepack)

ก่อน

หลัง

สรุป

จากการดำเนินงานตามขั้นตอนดังกล่าว ซึ่งมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๒ หมู่บ้าน จำนวน ๒๖ ราย ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งได้รับการอบรมความรู้โดยปศุสัตว์อำเภอครบุรี วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ที่เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในการอบรมดังกล่าว และมีความประสงค์ที่จะจัดการอบรมความรู้ เพื่อฝึกทบทวนความรู้ของ อาสาสมัครที่รับหน้าที่ฉีดวัคซีนให้กับสุนัขและแมว เป็นประจำทุกปี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวนุชนาท ด้วงมะดัน)

ตำแหน่ง นักบริหารงานสาธารณสุข

() ทราบ

จำสืบเอก

(ปรีวัติ ทองจำรัส)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำเพียก

() ทราบ

(นายไสว สายปัญญา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำเพียก

